

Sygn. akt IV K 774/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2015r.

Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w IV Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący : SSR Radosław Lorenc

Protokolant : Piotr Kudyba

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 08.04.2015 r., 15.06.2015 r. oraz 02.09.2015 r.

Przy udziale Prokuratora Ewy Krupki-Ćwiek

sprawy

P. M.

s. R. i G. z domu I.

ur. (...) w S.

oskarżonego o to, że:

W okresie od 23 września 2012 roku do dnia 06 lutego 2013 roku w S. przy ul. (...) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1287,09 zł poprzez wprowadzenie w błąd co do stanu faktycznego zatrudnienia w (...), a tym samym co do możliwości wysokości i regularności ponoszenia opłat, a tym samym co do faktycznego wywiązania się z zawartej umowy najmu mieszkania na szkodę K. I. (1),

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

o r z e k a

I uniewinnia oskarżonego P. M. od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II na podstawie art. 632 pkt 2 kpk koszty postępowania ponosi Skarb Państwa;

III zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu w osobie adwokata M. S. koszty obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu sądowym w wysokości 723,24 zł (siedmiuset dwudziestu trzech złotych i dwudziestu czterech groszy).

Sygn. akt IV K 774/13

UZASADNIENIE

W dniu 23 września 2012 r. H. T. zawarła umowę najmu mieszkania z A. S. i P. M.. Przedmiotem powyżej umowy było mieszkanie położone w S. przy ul. (...), należące do Z. G. – matki H. T., która z uwagi na swój wiek oraz stan zdrowia przebywa w (...) w S.. W myśl postanowień umowy czynsz najmu został ustalony na kwotę 800 zł miesięcznie. Nadto najemcy zobowiązani byli uiszczać kwotę 320 zł tytułem czynszu administracyjnego (obejmującego m.in. eksploatację lokalu, fundusz remontowy, zaliczkę na zużycie wody), a także ponosić koszty związane z dostawą mediów do lokalu, na podstawie okazanych faktur. Zgodnie z zapisami umowy od najemców pobrana została kaucja w wysokości 800 zł, płatna w dwóch ratach po 400 zł, tytułem zabezpieczenia ewentualnych roszczeń z tytułu zniszczenia lokalu ponad

normalne zużycie oraz zabezpieczenia wszelkich należności finansowych. Umowa została zawarta na czas określony od 23 września 2012 r. do 23 września 2013 r. Przy podpisywaniu umowy najmu obecna była K. I. (1), wnuczka właścicielki mieszkania, która zajmowała się kwestiami rozliczeniowymi powyższej umowy.

Dowód:

- umowa najmu lokalu mieszkalnego – k. 8-11,
- częściowo zeznania świadka K. I. (1) – k. 5. 44v, 146-148,
- wyjaśnienia oskarżonego P. M., k. 48-49 (k. 145).

A. S. uzyskała dofinansowanie do opłat za wynajęte mieszkanie w kwocie ok. 412 zł od Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Powyższe świadczenie socjalne wypłacane było bezpośrednio do spółdzielni mieszkaniowej, do zasobów, której należało wynajmowane mieszkanie. W okresie od września 2012 r. do grudnia 2012 r. P. M. i A. S. uiszczali na rzecz K. I. (1) czynsz najmu w wysokości 800 zł, a także uiścili kwotę 800 zł, w dwóch ratach, tytułem kaucji. W styczniu 2013 r. P. M. i A. S. nie uiścili należności z tytułu czynszu najmu, albowiem nie posiadali środków pieniężnych, jednakże uznali, iż wynajmująca na poczet czynszu najmu zaliczy wpłaconą przez nich tytułem kaucji kwotę 800 zł – równoważną wysokości miesięcznej raty czynszu. K. I. (1) podejmowała wiele prób telefonicznych, aby skłonić małżonków do uregulowania należności, lecz okazały się one bezskuteczne. P. M. wraz ze swoją konkubiną A. S. oraz dwojgiem małoletnich dzieci z mieszkania przy ul. (...) wyprowadzili się przed dniem 6 lutego 2013 r. Najemcy nie spotkali się z wynajmującą w celu zdania mieszkania i rozliczenia się, a klucze od mieszkania pozostawili w skrzynce pocztowej. P. M. i A. S. w sposób niewłaściwy wywiązali się z umowy najmu, tj. nie uiścili kwoty 100 zł na rzecz wynajmującej, nie uiścili nadto czynszu administracyjnego, nie uiścili również należności za media.

Dowód:

- zeznania świadka K. I. (1) – k. 5, 44v, 146-148,
- wyjaśnienia oskarżonego P. M., k. 48-49 (k. 145).

P. M. jako żołnierz szeregowy pełnił służbę w (...). Na podstawie obowiązującego w okresie od 30 września 2011 r. do 29 września 2013 r. kontraktu na pełnienie obowiązków w ramach (...) podpisanego z (...) nr (...) w S. P. M. odbywał ćwiczenia rotacyjne w dniach: od 23 listopada 2012 do 11 grudnia 2012 r. i z tego tytułu otrzymał kwotę 1.330 zł oraz w dniach od 5 marca 2013 r. do 11 marca 2013 r. i z tego tytułu otrzymał kwotę 490 zł. Do 09 września 2012 r. P. M. dodatkowo był w pracownikiem przedsiębiorstw (...). z .o. oraz D. (...) A. B., gdzie na podstawie umów zlecenia wykonywał pracę w charakterze pracownika ochrony. Z tego tytułu otrzymał wynagrodzenie w kwocie 1400 zł brutto.

Dowód:

- pismo z Ministerstwa Obrony Narodowej z dnia 14.03.2013 r. – k. 3,
- pismo z Wojskowej Komendy Uzupełnień z dnia 08.05.2013 r. – k. 26,
- kontrakt na wykonywanie obowiązków w ramach (...) - k. 156-157,
- zeznania świadka A. B. – k. 56-57, 73-74,
- zaświadczenie o zatrudnieniu, k. 40,
- wyjaśnienia oskarżonego P. M., k. 48-49 (k. 145).
- zeznania świadka K. I. (1) – k. 146 in fine

P. M. ma 36 lat. Pozostaje w związku konkubenckim, z którego posiada dwóch synów w wieku 9 lat i 3 lata, których aktualnie wychowuje sam z uwagi na pobyt konkubiny w zakładzie karnym. Oskarżony legitymuje się wykształceniem zawodowym – jest stolarzem. Podejmował zatrudnienie w różnych przedsiębiorstwach w charakterze ochroniarza. Oskarżony nie był dotychczas karany sądownie.

Z wydanej przez biegłych psychiatrów M. M. oraz R. O. wobec oskarżonego opinii sądowo-psychiatrycznej wynika, iż u P. M. nie stwierdzono choroby psychicznej w sensie psychozy, jak też niedorozwoju umysłowego, czy zaburzeń psychotycznych. U P. M. zdiagnozowano jednak zespół zależności alkoholowej, jednakże w ocenie biegłych uzależnienie od alkoholu nie miało związku z czynem mu zarzucanym, a w konsekwencji brak jest danych aby tempore criminis miał on wyłączoną bądź znacznie ograniczoną zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem.

W okresie od 27 czerwca do 28 listopada 2014 r. P. M. przebywał w J. w (...) ośrodku (...) na terapii odwykowej.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego – k. 49, 123,

- dane osobopoznawcze – k. 50, 51,

- informacja z K. – k. 79,

- opinia sądowo-psychiatryczna – k. 140-142.

W toku postępowania przygotowawczego P. M. wyjaśnił, iż we wrześniu 2012 r. wynajął mieszkanie przy ul. (...). Oskarżony wskazał, że w tamtym okresie posiadał nieduże dochody, jednak był dobrej myśli, iż uda mu się zapłacić za wynajem mieszkania. Stwierdził, iż jego konkubina nie pracowała, ale uzyskiwała świadczenia socjalne, natomiast on liczył na podjęcie dobrze płatnej pracy. Oskarżony wyjaśnił również, że w ramach kontraktu z (...) jeździł na poligony ćwiczebne, za które otrzymywał wynagrodzenie. Podniósł, że poza wynagrodzeniem uzyskiwanym z armii nie posiadał innych dochodów i dopiero w kwietniu 2013 r. podjął pracę jako pracownik ochrony w Ś..

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom złożonym przez oskarżonego. Zdaniem Sądu oskarżony wynajmując mieszkanie przy ul. (...) nie miał zamiaru unikać konieczności regulowania należności z tytułu czynszu najmu. Oskarżony liczył, iż podejmie dobrze płatną pracę, która pozwoli mu na uiszczanie czynszu oraz pozostałych opłat związanych z eksploatacją wynajmowanego lokalu. Zdaniem Sądu nie wprowadził on w błąd osoby wynajmującej w tym zakresie. Informował ją odnośnie okoliczności związanych ze swoją sytuacją majątkową. Kwestia osiągnięcia przez niego dochodu w ramach kontraktu z (...) podawana w trakcie zawierania umowy nie była nieprawdziwa, gdyż w rzeczywistości oskarżony w tym czasie był kontraktowym żołnierzem (...) i w związku z tym w okresie obowiązywania umowy najmu otrzymywał wynagrodzenie za udział w wyjazdach na manewry (k. 3, 26, 156). Należy zwrócić uwagę, iż zeznania świadka K. I. (1) były w tym zakresie niekonsekwentne, tzn. raz twierdziła, iż czynnikiem decydującym na zawarcie umowy z oskarżonym było, to że zapewniał on, że jest pracownikiem (...), które będzie pokrywało koszty wynajmu (na tym stwierdzeniu prokurator tak naprawdę oparł zarzut stawiany oskarżonemu), tymczasem na rozprawie twierdziła już inaczej, że oskarżony twierdził przy zawieraniu umowy, że stara się on dopiero o zatrudnienie w wojsku, ale jeździ na poligony. Oczywiście te dwie wersje obiektywnie rzecz ujmując nie były nieprawdziwe, gdyż oskarżony w ramach kontraktu w ramach (...) otrzymywał wynagrodzenie, a nadto starał się o zatrudnienie go jako żołnierz zawodowy, co potwierdza to tylko to, że nie ukrywał swojej sytuacji finansowej. Na marginesie należy wskazać, że oskarżony nie twierdził, że jest żołnierzem zawodowym, bo zawarcie kontraktu w ramach (...) nie musi o tym świadczyć. Powyższe wskazuje, że oskarżony nie miał tak naprawdę zamiaru wprowadzić nikogo w błąd w tym zakresie, gdyż rzeczywiście liczył on na uzyskiwanie dochodu w ramach zawartego kontraktu z (...), a w przyszłości także jako w pełni żołnierz zawodowy. Ostatecznie dochód z armii otrzymywał, choć bez wątplenia nie był zadawalający, gdyż uzyskał go tylko dwukrotnie w związku z odbytymi ćwiczeniami. W tym miejscu należy wskazać, że przestępstwo z art. 286 § 1 kk można popełnić jedynie umyślnie i to w zamiarze wyłącznie bezpośrednim zarówno w zakresie celu –

czyli doprowadzenia innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, jak i używanych środków – tj. poprzez wprowadzenie w błąd innej osoby. Jeżeli nawet oskarżony nie posiadał w chwili zawierania umowy wystarczających dochodów na regulowanie należnego czynszu najmu i opłat dodatkowych, to nie oznacza, że zawierając taką umowę działał z zamiarem doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzeniem mieniem H. T., jej córki Z. G., czy też K. I. (1), która to miała czerpać korzyści z zawartej umowy. Jego późniejsze działania oraz jego konkubiny, gdy zwrócili się o uzyskanie dofinansowania do czynszu najmu z opieki społecznej, na co zwracała uwagę K. I. (1), a która to okoliczność w świetle jej zeznań jest bezsporna, potwierdzają, że takiego zamiaru nie mieli. W przeciwnym razie nie podejmowali by takich kroków, lecz od razu przyjęliby założenie, iż nie będą uiszczać należnego czynszu. Nadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż przez większość okresu obowiązywania umowy regulowali oni należności wynikające z najmu, a zaległości pojawiły się tak naprawdę w styczniu 2013 r. w zapłacie czynszu, to jest kwota 100 złotych z 800 złotych, a jeżeli chodzi o wysokość czynszu tzw. administracyjnego (który zawierał koszty m.in. wody i CO), to trzeba podkreślić, że nie był on ustalony w umowie na wyższym poziomie aniżeli 320 złotych, a wysokość jego zgłaszana w postępowaniu tak naprawdę K. I. (1) nie potrafiła precyzyjnie wykazać, a wręcz co do ich wysokości powstały wątpliwości, gdyż za okres zamieszkiwania przez oskarżonego z rodziną w mieszkaniu przy ul. (...) nie powstały żadne zaległości dla Spółdzielni, a nawet powstała nadpłata (czy wynikało to z ze zwrotów z poprzednich okresów, czy też nie, jest kwestią, którą nie należy rozstrzygać w postępowaniu karnym, lecz postępowaniu cywilnym). Świadek ta w kwestii rozliczeń też nie była konsekwentna, bo na rozprawie stwierdziła już, że oskarżony z partnerką zapłacili tylko pierwszy czynsz (k. 146), a więc z tego by wynikało, że zalegali z opłatami za kolejne 5 miesięcy, czyli co najmniej kwotę 4.000 złotych pomniejszoną o dopłaty z opieki społecznej i powiększoną o wysokość opłat, co nie zgadzałoby się z wyliczeniami przedstawionymi przez świadka w postępowaniu przygotowawczym. W każdym razie – jeżeli nawet przyjąć za pewnik wysokość nieuregulowanych należności przez oskarżonego i jego konkubinę, która też była stroną umowy, to jest kwotę 1.287,09 złotych wskazywaną w postępowaniu przygotowawczym przez świadka , to kwota ta praktycznie dotyczy opłat za 1 miesiąc, a tymczasem oskarżyciel publiczny zarzucił oskarżonemu działanie w okresie od 23 września 2012 r. do 06 lutego 2013 r. i to niezależnie, iż w takiej sytuacji należałoby wykazać iż oskarżony działał ze z góry powziętym zamiarem, co powinno znaleźć także wyraz w kwalifikacji prawnej, czego oskarżyciel nawet nie przyjął. Zebrany materiał dowodowy nie potwierdził powyższego, a jedynie wykazał, iż sprawa niniejsza ma charakter sprawy ściśle cywilnoprawnej i jako taka winna być rozpatrywana bez angażowania w to organów postępowania karnego. W przeciwnym razie, w razie nierzetelnego regulowania jakichkolwiek umów cywilnoprawnych należałoby wszczynać postępowania karnego w każdej sprawie.

Biorąc pod uwagę postawę procesową oskarżonego oraz jego konkubiny, którzy odmówili w postępowaniu sądowym złożenia wyjaśnień i zeznań nie sposób było ustalić żadnych innych okoliczności poza tymi, które wynikały już z materiałów zgromadzonych w aktach sprawy, co do sytuacji majątkowej ww., a także kwestii dotyczącej wynajmu innych mieszkań i zobowiązań finansowych itp., które mogłyby wykazać odmienną od dokonanej w powyżej ocenę zachowania oskarżonego.

Z tych względów należało uniewinnić oskarżonego, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do art. 632 pkt 2 kpk obciążając nimi Skarb Państwa.